

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Conivgio Doctrina

Wigand, Johann

Jhenæ

VD16 W 2745

De Clandestinis Desponsationibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36207

DE CONIUG.
DE CLANDESTINIS
DESPONSATI
onibus.

Clandestina desponsatio, est stipulatio de conugio futuro, qua fit sine consensu eorum quorum sunt in potestate, qui stipulamur, & sine solennitate honesta, & cuius genti usitata.

Lutheri definitio haec est. Heimliche verlobnis heisse ich / das da geschicht hinder wissen vnnnd willen der jenen / so die vberhand haben / vnd die Ehe zu stifteten recht vnnnd macht haben / als Vatter / Mutter / vnnnd was an ihrer stat sein mag. Denn ob gleich tausent zeugen bey ein heimlichen verlobnis weren / So es doch hinder wissen vnnnd willen der Eltern geschehe / sollen sie alle tausent / nur für einen Mund gerechnet sein / als die ohne zuthun ordentlicher vnd öffentlicher macht / solchs meuchlings / vnd im finstern helffen ansehen / vnd nicht im liecht handeln.

Est autem iustissima lex Magistratum Christi-

DISPENSATIONE.

Christianorum, ne habeantur ulla coniugiarata
& firma, qua non sint à parentibus, cognatis, seu
amicis viriusq; partis, viris bonis, serio & gra-
uiter condita & confirmata. Rationes vero hu-
ius decreti de publica desponsatione, deq; clande-
stinorum sponsaliorum abrogatione sunt eui-
dentes.

1. Quia honestas publica, ex lege natura
promanans, id postulat, ut coniugia honeste, &
coram honestis testibus inuentur & confirma-
tar.

2. Ut periculum vitetur, ne alterutra pars
circumueniatur, neue liberi parentibus aut co-
gnatis iniuris, per insidiatores quasi per furium
eripiantur, id quod non raro machinamur im-
probi homines.

3. Ut praecidantur inextricabiles disputa-
tiones de presenti & futuro, quas Lutherus
appellat ein lauter Narrenspiel (meras nugas)
deq; alijs rebus, qua infimum pelagus discepta-
tionum gignunt, & animas in grauissima peri-
cula precipitant.

Huc pertinent & illa rationes quas ex
Decalogo & exemplis sacrae scripturae, ex lege
nature

DE CONIUG.

natura & exemplis gentilium, ex legibus Casareis & omni honestate, supra de parentum consensu attulimus. Sed Lutheri septem rationes operaprecium est adscribere.

I.

Coniugium est publicum vite genus, quod coram honestis viris & suscipiendum & gerendum est.

Sed clandestina desponsationes, sunt privatim & clam, ubi nemini de honesto contractu constat, nec possunt illi duo, occulte courabentes, de suis ipsorum rebus testificari.

Ergo clandestina desponsationes sunt prohibende.

II.

Legibus Casareis honestis est obtemperandum. Sed leges Casarea requirunt parentum, & eorum, sub quorum sunt potestate, consensum. Ergo clandestina desponsationes sunt illicitae.

III.

Veteres Canones, imò & iura Canonica, ubi rectè sentiunt, postulant consensum parentum.

DESPONSATIONE.

Ergo clandestina desponsationes sunt im-
probanda.

IIII.

Exempla veteris legis & patrum sunt
imitanda.

Sed patres in veteri Testamento, desponde-
runt liberos ex patria potestate, id quod exempla
Isaaci, Iacobi, Iosephi, Simsonis probant.

Ergo clandestina desponsationes sunt vana.

V.

Gentium honesta observationes, ex lege
natura sumpta, sunt approbanda.

Parentes inter gentes, ipsimet soliti sunt
despondere suos liberos, ut puella in Euripide
inquit, Pater meus curam habet meorum spon-
satorum, non ego, qua quidem sententia ab
Ambrosio citatur lib. 1. de Abraham.

Ergo clandestina desponsationes sunt repu-
dianda.

7 4

Qus

DE CONIVG.

VI.

*Que cum ratione, & naturali equitate
pugnant, iure sunt abroganda.*

*Sed cuiuslibet ignoto liberum esse, filiam ma-
ximis laboribus & sumptibus educatam, sedu-
cere, sibiq; desponsare, inscijs parentibus, perin-
de est, ac si filia esset parentum vacca, in filia
aberrans, pradæq; cuiuslibet rapacis lupi exposi-
ta, hoc est, cum omni ratione humana & equi-
tate pugnat.*

*Ergo clandestina desponsationes, sunt ini-
qua & iniuste.*

*Item. Scelera non sunt honoribus coro-
nanda.*

*Sed talis insidiator aut latro, sobolem, qua
multis laboribus enutrita est, & insuper meas
facultates, multis sudoribus acquisitas, una cum
filia abripiet. Sic nimirum scelus hoc, facultati-
bus est compensandum & ornandum.*

*Ergo clandestina desponsationes, ab omni
ratione, & naturali equitate sunt aliene.*

VII.

Pericula

DESPONSATIONE.

Pericula conscientiarum, sunt diligenter
evitanda & auerenda, bonis legibus.

Sed clandestina desponsationes, summa &
inextricabilia animarum pericula attulerunt.

Ergo clandestina desponsationes, sunt pro-
hibenda.

Minor est manifestissima ex historijs.

CONFUTATIO OBIE- CTIONVM.

Quae ad substantiam matrimonij proprie
pertinent, faciunt matrimonium. Alia vero ac-
cidentia, non item.

Sed consensus solus contrahentium, facit
matrimonium, & non consensus parentum, quia
est accidens.

Ergo clandestina desponsationes contra-
hentium, faciunt matrimonium.

Respondeo. Nego Minorem, quia ex gra-
uissimis rationibus, sumptis ex diuina, natura,
& civili lege, adstruximus, consensum paren-
tum